

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-5-81-53>

УДК 342.922.95(477)

Ярема О.Г.

Львівський державний університет внутрішніх справ

ПРИНЦИПИ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Анотація. У статті розглядається особливості провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства як самостійного виду провадження в структурі адміністративно-юрисдикційного процесу. Аналізується юридична природа принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства. Розкривається система принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства, а саме: загальні принципи адміністративного процесу; принципи адміністративно-юрисдикційного процесу, приватні принципи провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства. Визначено ознаки системності принципів провадження та розглядаються особливості реалізації принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства.

Ключові слова: адміністративно-юрисдикційний процес, принципи, провадження у справах, антимонопольне законодавство, система принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства.

Yarema Oksana

Lviv State University of Internal Affairs

PRINCIPLES OF PROCEEDINGS IN CASES OF VIOLATION OF ANTIMONOPOLITICAL LAW

Summary. The article considers the peculiarities of proceedings in cases of violation of antitrust law as an independent type of proceedings in the structure of the administrative-jurisdictional process. The legal nature of the principles of proceedings in cases of violation of antitrust law is analyzed. The system of principles of proceedings in cases of violation of antitrust law is revealed, namely: general principles of administrative process; principles of administrative-jurisdictional process, private principles of proceedings in cases of violation of antitrust law. The signs of systematization of the principles of proceedings are determined and the peculiarities of the implementation of the principles of proceedings in cases of violation of antitrust law are considered. The article also draws attention to the fact that in the proceedings on antitrust violations are expressed certain principles of the economic process. The specifics of cases arising from administrative and other public relations, leads to differences in the content of individual principles in comparison with the general principles of economic process. The principles of procedural equality and dispositiveness are not applied in this proceeding. The requirements to the principles of proceedings in cases of violation of antitrust law are also defined. Emphasis is placed on the main guarantees of compliance with certain principles. The guarantee of ensuring the adversarial principle is to provide the parties with equal opportunities to defend their interests, present evidence, and study them. The article also provides examples of the operation of certain principles of proceedings in cases of violation of antitrust law. Their purpose in proceedings, features of realization at certain stages of proceedings are specified. The works of well-known scientists who have studied some principles of proceedings in cases of antitrust violations are analyzed. Conclusions are made on the need to consider the principles of proceedings in cases of violation of antitrust law as interrelated elements of the system. The author's definition of the system of principles of proceedings in cases of violation of antitrust law is formulated.

Keywords: administrative and jurisdictional process, principles, proceedings in cases, antitrust law, system of principles of proceedings in cases of violation of antitrust law.

Постановка проблеми. Право як найважливіший соціальний регулятор має власними принципами. В юридичній науці відсутня єдність поглядів на значення терміна принцип права. На думку дослідників, під принципом права слід розуміти керівні засади, основне положення, ідею, яка складає основу правового регулювання. При визначенні принципу права необхідно мати на увазі своєрідність переслідуваної мети. Принцип права слід визначати через поняття вимога. Принцип права є юридичною категорією, що виражається у вимозі, яка пред'являється до змісту правових норм. Принципи мають особливе значення в регламентації відносин, що складаються в провадженні у справах про порушення антимонопольного законодавства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Принципи провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства тією чи іншою мі-

рою висвітлювались в роботах українських вчених-адміністративістів: В.Б. Авер'янова, Ю.П. Битяка, Н.П. Бортник, С.Т. Гончарука, І.П. Голосніченка, Є.В. Додіна, Л.В. Ковалюк, А.Т. Комзюка, І.В. Мартіянова, О.І. Остапенко, І.М. Пахомова, Ю.С. Шемшученка, О.М. Якуби й інших. Адаптація національного законодавства до вимог ЄС передбачає проведення досліджень у зазначеній сфері з метою ефективного застосування законодавства.

Проте, у комплексі принципи провадження у справах про порушення саме антимонопольного законодавства в наукових колах не розглядалися. Що вимагає їх відповідного згрупування та системного аналізу.

Метою статті є висвітлення принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства.

Виклад основного матеріалу. Формування національного антимонопольного регулювання

в контексті європейської інтеграції України відбувається в умовах міжнародної конкуренції, конкуренції регіональних інтеграційних об'єднань, участі держав одночасно в декількох інтеграційних об'єднаннях, що відрізняються різними організаційними підходами та змістом регулювання [1, с. 110]. Існуючі в юридичній науці позиції з питання про принципи діяльності антимонопольних органів дають уявлення про застосування сукупності принципів адміністративно-юрисдикційного процесу в провадженні у справах про порушення антимонопольного законодавства. Принципи адміністративно-юрисдикційного процесу у межах розглянутого провадження конкретизуються, наповнюючись внутрішнім змістом, обумовленим специфікою діяльності антимонопольних органів і розглянутих справ.

Самостійність даного виду провадження в структурі адміністративно-юрисдикційного процесу обумовлена наявністю специфічного правового підґрунтя та порядку вирішення справи, що дозволяє зробити висновок про можливість виділення приватних принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства, що відображають правову природу та сутність даного виду адміністративно-юрисдикційної діяльності.

Необхідно звернути увагу на таку особливість провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства. Розгляд скарги на рішення або розпорядження антимонопольного органу здійснюється господарським судом за правилами ведення справ, що впливають з адміністративних та інших публічних правовідносин.

У межах провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства знаходять вираз окремі принципи господарського процесу. Специфіка справ, що виникають з адміністративних і інших публічних правовідносин, призводить до різниці у змісті окремих принципів в порівнянні з загальними принципами господарського процесу. У даному провадженні не застосовуються принципи процесуальної рівноправності та диспозитивності, оскільки на антимонопольний орган покладені додаткові обов'язки, пов'язані з поданням доказів на вимогу суду, доведенням обставин, що стали підставою для прийняття акта, що оспорується.

Принципи провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства повинні виражати сутність як самостійного, цілісного правового явища, а не належати окремим стадіям або інститутам. Кожен з принципів повинен відповідати вимогам повноти, визначеності, самостійності, бути в тісному зв'язку з іншими принципами, однак не виключати та не поглинати їх. Керуючись теоретичними передумовами та вивченням чинного законодавства, можна виділити наступні принципи, складові системи принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства:

Загальні принципи адміністративного процесу. Принцип законності ґрунтується на конституційному принципі верховенства закону, що є провідною формально-юридичною ознакою правової держави та виражається в найвищій юридичній силі, авторитету, незаперечності закону, пріоритету законодавчої форми при регулюванні політично та соціально значущих суспільних відно-

син, відповідності закону нормативно-правових і індивідуальних актів. Згідно з Конституцією України органи державної влади та місцевого самоврядування, посадові особи, громадяни та громадські об'єднання зобов'язані дотримуватися Конституції та законів України.

Сутність принципу законності полягає в тому, що застосування норм матеріального та процесуального права повинно бути законним. Законність є суворе, неухильне дотримання закону та підзаконних актів суб'єктами правовідносин в процесі правозастосовчої діяльності. Як зазначає О.А. Марушій, принцип законності має універсальну характером, що обумовлює можливість його прояви на всіх стадіях провадження [2, с. 72].

Законність традиційно розглядалася як провідна вимога, відповідно до якої повинні будуватися всі стадії реалізації юридичної відповідальності, від дотримання якої залежить виконання більшості інших принципів юридичної відповідальності. Це обумовлено тісним взаємозв'язком. Незважаючи на те, що кожен з них виконує свою роль, вони закріплені в законі або впливають з його змісту. Більшість принципів адміністративно-юрисдикційного процесу є гарантіями дотримання принципу законності. Зміцнення законності сприяє більш ефективному прояву всіх інших принципів процесу.

Уповноважений орган, учасники провадження повинні дотримуватися встановлених адміністративно-процесуальними нормами процедури здійснення юридичних дій і прийняття рішень в ході розгляду справи. Рішення та інші акти антимонопольного органу виносяться тільки при наявності передбачених законом підстав у певному порядку. Прийняті при вирішенні справи акти повинні бути законними, обґрунтованими та вмотивованими.

Процесуальний акт визнається законним, якщо винесено відповідно до норм матеріального права при дотриманні норм процесуального права. Для того щоб рішення було законним, антимонопольний орган, який розглядає справу, повинен знайти в нормативно-правовому акті норму, що регулює правовідносини. З цією метою дається юридична кваліфікація існуючим правовідносинам.

При застосуванні правової норми антимонопольний орган переконується, що правова норма є чинною. Якщо при розгляді справи підлягають застосуванню підзаконні нормативно-правові акти, то антимонопольний орган перевіряє їх на відповідність закону, факт видання належними органами в установленому порядку.

Прийняте рішення буде законним, якщо антимонопольний орган визначить коло юридичних фактів, що мають значення для справи та висловить в рішенні судження про наявність або відсутність кожного з них. Висновки антимонопольного органу про наявність або про відсутність юридичних фактів, що мають значення для справи, будуть засновані на сукупності досліджених доказів, а докази, на яких ґрунтуються висновки антимонопольного органу, будуть достовірними. З встановлених фактів антимонопольний орган зробить висновки про взаємини учасників провадження.

Гарантії дотримання принципу законності можуть бути поділені на дві групи: процесуальні та не процесуальні. У процесуальні гарантії входить можливість скасування акта антимонопольного органу, якщо він суперечить вимогам закон-

ності. До не процесуальних гарантій відносяться заходи адміністративної відповідальності, інші правові санкції, які застосовуються до посадових осіб, винних у винесенні незаконних актів.

Під принципом публічності в адміністративно-юрисдикційному процесі розуміється забезпечення захисту державного інтересу. Це означає, що справа про порушення антимонопольного законодавства повинна розглядатися офіційно, а провадження завжди носить публічний характер, пов'язаний з необхідністю досягнення встановленою Законом України «Про Антимонопольний комітет України» мети [3]. Метою є забезпечення єдності економічного простору, вільного переміщення товарів, свободи економічної діяльності в Україні; захист конкуренції; створення умов для ефективного функціонування товарних ринків.

Застосування законодавства про захист конкуренції здійснюється в інтересах держави спеціально уповноваженими антимонопольними органами та їх посадовими особами. Принцип охорони інтересів держави і особи базується на положенні Конституції, згідно з якою людина, її права та свободи є найвищою цінністю. Визнання, дотримання, захист прав і свобод людини та громадянина – обов'язок держави. Відповідно до Конституції України держава зобов'язана визнавати, дотримуватися, захищати права і свободи людини та громадянина, створюючи при цьому умови для реалізації та механізми захисту. У цьому полягає основний зміст принципу охорони прав і свобод особи, що діє в сфері публічної діяльності.

Правовий механізм захисту прав і свобод людини набуває особливого значення в сфері адміністративної юрисдикції, оскільки вона пов'язана із застосуванням заходів адміністративного примусу, що створює загрозу їх порушення. При розгляді справ про порушення антимонопольного законодавства допускається обмеження права приватної власності, що проявляється, наприклад, в можливості доступу посадових осіб антимонопольного органу на територію або в приміщення особи, що перевіряється при необхідності проведення перевірки у межах розгляду справи.

Право на комерційну, службову і іншу охоронювану законом таємницю забезпечується заборонаю на розголошення складових відомостей. При провадженні у справі на антимонопольний орган покладено обов'язок вжиття заходів, що запобігають несанкціоноване розголошення охоронюваної законом таємниці. Комісія антимонопольного органу в разі необхідності виносить ухвалу про розгляд справи в закритому засіданні. Матеріали справи, що містять відомості, які становлять державну, комерційну, службову або іншу охоронювану законом таємницю, формуються та зберігаються відповідно до вимог законодавства України в окремому томі. Особи, які беруть участь у справі, надають розписку про нерозголошення інформації, що становить комерційну таємницю і стала їм відома в результаті розгляду справи [4, с. 31].

Принцип оптимального поєднання єдиначальності та колегіальності полягає в співвідношенні повноважень суб'єктів адміністративної юрисдикції. На думку М.В. Коваліва, І.Б. Стахури, колегіальність є певною кооперацією праці з метою отримання більшого соціального ефек-

ту. Колегіальні засади створюють гарантію об'єктивності, оскільки виключають односторонній підхід, мають на увазі боротьбу думок і різне бачення конкретної ситуації [5, с. 25]. Однак недоліками колегіального розгляду справи можуть служити зниження оперативності та гнучкості, ускладнення процедури. Тому з метою максимального залучення позитивних моментів і мінімізації негативних рис необхідно розумне поєднання зазначених засад в адміністративно-юрисдикційній діяльності.

На стадії порушення провадження у справі про порушення антимонопольного законодавства процесуальні дії здійснюються одноосібно відповідальним виконавцем, який приймає матеріали до розгляду. Однак на стадії розгляду та перегляду рішення або розпорядження ключовим учасником стає комісія антимонопольного органу, що складається з посадових осіб. За загальним правилом, справа в господарському суді розглядається суддею одноособово. За рішенням голови суду справу може бути розглянуто в колегіальному складі. При колегіальному розгляді справи підготовка здійснюється одноосібно суддею. У разі надходження заяви про оскарження рішення або розпорядження антимонопольного органу суддя одноособово вирішує питання про прийняття заяви і необхідності забезпечувальних заходів.

Принцип самостійності в прийнятті рішення створює умови для реалізації статусу суб'єкта адміністративної юрисдикції і означає виключення стороннього впливу на процес прийняття юрисдикційного акту. Легальне втілення вказаний принцип отримав лише в діяльності судових органів.

Виходячи з конституційних положень діяльність позасудових юрисдикційних органів не відноситься до правосуддя, оскільки правосуддя здійснюється тільки судом [6, с. 9]. Однак правосуддя і юрисдикційна діяльність має на меті вирішення юридичного конфлікту на основі застосування правових норм. Тому видається, що вимога незалежності та підкорення тільки законів може бути адресована не тільки судовим, але і позасудовим органам адміністративної юрисдикції, в тому числі і антимонопольним органам. Даний принцип означає, що вищі органи влади, посадові особи не мають права втручатися в процес прийняття рішення нижчестоячого органу без необхідних правових підстав, не має права скасовувати або змінювати рішення нижчестоячого органу поза відповідних юридичних процедур.

Рішення антимонопольного органу може бути скасовано або змінено в разі порушення норм закону та наявності скарги заявника, що надійшла до органу, уповноваженого розглядати скаргу. Порядок розгляду скарги та перелік підстав для скасування або зміни рішення антимонопольного органу встановлені законом.

Принципи адміністративно-юрисдикційного процесу. Принцип незацікавленості суб'єкта, провідного провадження, проявляється у вимозі неупередженості органів адміністративної юрисдикції для забезпечення процесу об'єктивного дослідження доказів і прийняття рішення на основі всебічного, повного і об'єктивного дослідження. Член комісії антимонопольного органу не може брати участь у провадженні у справі та підлягає відводу, якщо володіє особистою заці-

кавленістю при виконанні посадових обов'язків, що може привести до конфлікту інтересів.

Принцип справедливості – один з ключових принципів адміністративної юрисдикції, який полягає в співвідношенні діяльності державного органу з її результатами. У контексті дослідження авторів навчального посібника «Правове регулювання правоохоронної діяльності», справедливість виступає інтегративною оцінкою принципів, норм і актів застосування адміністративно-деліктного права [7, с. 59].

Принцип справедливості реалізується в можливості антимонопольного органу застосувати попередження про припинення дій (бездіяльності), які містять ознаки порушення антимонопольного законодавства. За умови виконання попередження справа про порушення антимонопольного законодавства не порушується, особа, яка його виконала, не підлягає адміністративній відповідальності за порушення антимонопольного законодавства в зв'язку з його усуненням.

Принцип справедливості не обмежується застосуванням заходів адміністративного примусу. Справедливість в адміністративно-юрисдикційній процесі виражається у вимозі рівності конфліктуючих сторін з тим, щоб кожній зі сторін була надана можливість представити справу в таких умовах, в яких жодна зі сторін не має явної переваги. Із зазначеного положення випливає вимога забезпечення належного провадження у справі, дотримання інших принципів адміністративно-юрисдикційного процесу, в зазначеному випадку – принципу процесуального рівноправ'я.

Принцип об'єктивності у справах про порушення антимонопольного законодавства заснований на галузевому адміністративно-процесуальному принципі об'єктивності, згідно з яким державні органи та посадові особи, уповноважені на ведення справи, зобов'язані всебічно досліджувати всі обставини, тобто реалізація даного принципу покладається на ту сторону, яка розглядає справу. Рішення, що виноситься адміністративним органом, повинно відображати об'єктивну істину по справі і дійсні взаємини сторін. Це, у першу чергу, гарантуватиме належний рівень дотримання державою в особі її уповноважених органів, задекларованих прав та свобод громадян та юридичних осіб, а з іншого боку – забезпечить ефективне застосування правових норм до правопорушників [8, с. 8]. Мета принципу об'єктивності полягає у встановленні правової істини в суперечці, що є важливим елементом сутності адміністративного процесу.

Об'єктивність розгляду справи забезпечується обов'язком антимонопольного органу вивчити всі подані документи та матеріали, опитати осіб, які беруть участь у справі, дослідити інші докази, дати їм юридичну оцінку. Тільки після зазначеної оцінки винести рішення у справі. Гарантіями об'єктивності служать законодавчі положення, які наділяють антимонопольний орган широкими повноваженнями щодо витребування документів, проведення перевірок, прийняття інших заходів. Цілям об'єктивності служить можливість оскарження, перегляду винесених рішень та виданих приписів, відведення деяких учасників провадження, чия зацікавленість у результаті справи може вплинути на прийняття об'єктивного рішення.

Принцип безпосередності означає необхідність особистого сприйняття членами комісії антимонопольного органу та судьями всіх зібраних у справі доказів і обґрунтування рішення тільки дослідженими в засіданні доказами. Зазначений принцип є гарантією досягнення істини у справі, оскільки особисте сприйняття доказів робить позитивний вплив на формування внутрішнього переконання членів комісії та суддів, сприяє отриманню достовірних висновків про наявність чи відсутність обставин, що мають значення для справи.

Принцип оперативності пов'язаний з обмеженістю процесуальних строків вирішення справи про порушення антимонопольного законодавства та застосування заходів адміністративного примусу. Оперативність є одним з важливих умов юрисдикційної діяльності. Це передбачає таку організацію порядку розгляду, при якій дотримуються тимчасові межі, що є гарантією своєчасного здійснення процесу та забезпечення прав учасників. Прикладом дії принципу оперативності у провадженні у справах про порушення антимонопольного законодавства є надання можливості оголошення відповідачу попередження на стадії порушення справи без проведення розгляду.

Приватні принципи провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства. Принцип поєднання змагальності та процесуальної активності суб'єкта адміністративної юрисдикції проявляється в специфіці співвідношення доказової діяльності органу публічної влади, який розглядає справу, і інших учасників провадження. Змагальність визначається як демократичний принцип, згідно з яким розгляд справи відбувається у формі спору сторін, що володіють протилежними інтересами. У судовому процесі принцип змагальності проявляється в наділенні сторонам повноважень щодо обґрунтування позиції, в той час як суд, зберігаючи незалежність і неупередженість, сприяє здійсненню сторонами своїх прав.

У провадженні у справах про порушення антимонопольного законодавства антимонопольний орган має процесуальну перевагу перед іншими учасниками провадження, яка полягає в можливості вимагати подання доказів, визначати предмет доказування та здійснювати самостійний збір доказів. При розгляді заяви про оскарження рішення або розпорядження антимонопольного органу суд має право витребування доказів.

У провадженні у справах про порушення антимонопольного законодавства суб'єкт адміністративної юрисдикції не зв'язаний заявами, доводами та вимогами осіб, які беруть участь у справі, приймає рішення за власною ініціативою та розглядає справу в повному обсязі.

Гарантією забезпечення змагальності є надання сторонам рівних можливостей для відстоювання інтересів, подання доказів, їх дослідження та доведення. Заявник має право подавати докази наявності в діях (бездіяльності) відповідача порушення закону, а відповідач – докази зворотнього. Кожна зі сторін провадження має право заперечувати проти клопотань, доводів іншої сторони. Антимонопольний орган і суд при винесенні рішення зобов'язані брати до уваги позиції всіх сторін провадження.

Принцип доцільності застосування заходів адміністративного примусу виражається в необхідності співвідношення діяльності антимонопольного органу щодо застосування заходів правового впливу з результатами такої діяльності. Прикладом дії принципу доцільності є порядок видачі розпорядження в разі встановлення факту порушення антимонопольного законодавства. Слід враховувати, що рішення про встановлення факту порушення антимонопольного законодавства є підставою для порушення справи про адміністративне правопорушення за статтями: 164-3 «Недобросовісна конкуренція», 165-2 «Порушення порядку формування та застосування цін і тарифів», 166-1 «Зловживання монополюючим становищем на ринку», 166-2 «Неправомірні угоди між підприємцями», 166-3 «Дискримінація підприємців органами влади і управління», 166-4 «Порушення порядку подання інформації та виконання рішень Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень» КУпАП.

Висновки. Сукупність принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства має системні властивості. Це дозволяє розглядати принципи як взаємопов'язані елементи системи. Властивості, що визначають системний характер сукупності принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства, характеризуються наступним. По-перше, принципи провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства мають єдність мети правового впливу. Метою за-

стосування принципів є забезпечення вирішення справи відповідно до вимог закону та ефективного застосування примусових заходів для здійснення попередження, виявлення та припинення порушень антимонопольного законодавства. По-друге, сукупність принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства має стабільність, оскільки принципи проявляють дію на протязі тривалого проміжку часу. По-третє, сукупність принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства відрізняється цілісністю, що продиктовано взаємозв'язком і взаємозумовленістю принципів, яка передбачає взаємний вплив. По-четверте, сукупність принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства має відносну самостійність, що означає наявність у системі принципів, властивих лише для провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства як специфічного правового інституту та самостійного адміністративно-юрисдикційного провадження. Керуючись розглянутими ознаками, систему принципів провадження у справах про порушення антимонопольного законодавства слід визначити як цілісну, відносно самостійну, що володіє єдністю мети впливу, сукупність основоположних імперативних вимог, які пред'являються до змісту правовідносин, що виникають у межах діяльності щодо вирішенню справ про порушення антимонопольного законодавства та застосування заходів адміністративного примусу.

Список літератури:

1. Бондаренко В.А., Пустова Н.О. Організаційні аспекти антимонопольного регулювання в контексті європейської інтеграції. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична.* 2018. № 4. С. 101–111.
2. Марушій О.А. Генеза розуміння законності як основоположного принципу діяльності органів державного управління. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки.* 2016. № 850. С. 70–74.
3. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 р. № 3659-XII / *Відомості Верховної Ради України.* 1993. № 50. Ст. 472.
4. Кравченко О.М. Взаємодія правоохоронних органів з підприємствами, установами та організаціями в охороні комерційної таємниці. *Вісник АПСВТ.* 2016. № 3–4. С. 29–34.
5. Ковалів М.В., Стахура І.Б. Особливості адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки.* 2014. № 807. С. 22–26.
6. Козюренко Р.С. Діяльність судів загальної юрисдикції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. : 12.00.07. Львів, 2018. 23 с.
7. Ковалів М.В., Єсімов С.С., Лозинський Ю.Р. Правове регулювання правоохоронної діяльності : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 323 с.
8. Єсімов С.С. Правові підстави застосування адміністративних стягнень. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Юридичні науки.* 2013. № 1. С. 5–9.

References:

1. Bondarenko, V.A., & Pustova, N.O. (2018). Organizational aspects of antitrust regulation in the context of European integration. *Scientific Bulletin of Lviv State University of Internal Affairs. The series is legal*, № 4, pp. 101–111.
2. Marushiy, O.A. (2016). Genesis understanding of legality as a fundamental principle of public administration. *Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Series: Legal Sciences*, № 850, pp. 70–74.
3. On the Antimonopoly Committee of Ukraine: Law of Ukraine of November (1993) № 3659-XII. *Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, № 50, art. 472.
4. Kravchenko, O.M. (2016). Interaction of law enforcement agencies with enterprises, institutions and organizations in the protection of trade secrets. *Bulletin of the APSVT*, № 3–4, pp. 29–34.
5. Kovaliv, M.V., & Stakhura, I.B. (2014). Features of the administrative and legal status of executive authorities. *Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Series: Legal Sciences*, № 807, pp. 22–26.
6. Kozhyurenko, R.S. (2018). Activity of courts of general jurisdiction concerning consideration of cases on administrative offenses. Lviv, 23 p.
7. Kovaliv, M.V., Yesimov, S.S., & Lozynsky, Y.R. (2018). Legal regulation of law enforcement: a textbook. Lviv: LvDUVS, 323 p.
8. Yesimov, S.S. (2013). Legal grounds for the application of administrative penalties. *Bulletin of Alfred Nobel University of Dnepropetrovsk. Series: Legal Sciences*. № 1, pp. 5–9.